

Membres numeraris

Nicolau Dols i Salas

Tinc el gust de presentar a aquest Ple, en nom de la nostra Secció, la proposta del doctor Nicolau Dols i Salas com a candidat a nou membre numerari de la Secció Filològica, per a una plaça que la Secció va definir com a vinculada a les Balears i amb perfil d'especialització de gramàtica: fonètica i fonologia.

El professor Nicolau Dols va néixer el 1967 a Mallorca. Es va llicenciar en Filosofia i Lletres a la Universitat de les Illes Balears (UIB) el 1990 i obtingué el premi extraordinari de llicenciatura el 1992. En aquest període (1990-1992) va fer una estada a la Universitat de Sheffield, en què aprofundí en els estudis de fonologia i obtingué el Master of Philosophy (Universitat de Sheffield, 1993).

Com a professor de la UIB, va exercir de secretari de la Facultat de Filosofia i Lletres (1995-1999) i va aconseguir el doctorat en filologia catalana (UIB, 2000), amb menció de doctorat europeu, amb la tesi *Teoria fonològica i sil·labificació: el cas del català de Mallorca*, dirigida pel Dr. Max W. Wheeler, el qual ara també és membre corresponent de la nostra Secció. La tesi va merèixer el premi extraordinari de doctorat. Més endavant, va ser degà de la facultat (2004-2007) i l'any 2007 va accedir a la plaça de professor titular d'universitat de filologia catalana a la UIB (Departament de Filologia Catalana i Lingüística General), que ocupa actualment. Després del deganat, del 2007 al 2010, va ser vicerector de Projecció Cultural de la UIB. El seu interès per altres llengües i cultures va fer que obtingués el Màster en Estudis de l'Àsia Oriental (Universitat Oberta de Catalunya, 2008) i que s'hagi especialitzat en els estudis d'esperanto.

Actualment, des del 2012, torna a ser degà de la facultat i, des d'aquest càrrec, ha intervingut activament i positivament en els darrers conflictes sobre el model lingüístic de l'ensenyament a les Balears. Els seus interessos científics es mouen entorn de les gramàtiques predictives i els llenguatges formals aplicats a l'anàlisi de llengües naturals i artificials i del desenvolupament del llenguatge; la pragmàtica i l'anàlisi del discurs, i la fonologia i la traducció.

Ha dirigit projectes de recerca sobre desenvolupament de la fonologia infantil (COFUC), teoria de la traducció (Ministeri d'Educació i Ciència) i història de la lingüística catalana (Ministeri de Ciència i Tecnologia). Actualment és membre de l'equip del projecte Diccionari de Pronúncia del Català (AGAUR) i assessor del projecte d'innovació docent Els sons del català (UB). La seva obra més coneguda és *Catalan: a comprehensive grammar*, en coautoría amb Max W. Wheeler i Alan Yates, publicada el 1999 a Londres i Nova York. És autor d'un capítol de la *Gramàtica del català contemporani* («Processos en grups consonàntics»), coautor del *Tesaurus Europeu de l'Educació* i responsable de l'edició crítica de *La pronúncia llatina entre catalans*, d'Antoni M. Alcover. El seu darrer llibre és *Antoni M. Alcover i la Seu de Mallorca* (2013). Ha publicat una quantitat considerable d'articles en revistes especialitzades i de divulgació científica, tant de l'àmbit català (*Caplletra, Escola Catalana, Catalan Review, Randa, Estudis Baleàrics, Lluc, Pissarra, Estudis Catalanes* —de l'Argentina—, *Llengua & Literatura, Web educatiu de les Illes Balears, Revista del Centre d'Estudis Teològics de Mallorca, Retrats de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, Còdol*) com hispàniques (*Hispanorama, Revista Española de Lingüística, Historia y fuente oral, Lletres Asturianas*) i internacionals (*Linguística Antverpiensia* —Anvers, Bèlgica—, *Language, Communication, Information; The Encyclopedia of Language & Linguistics* —Pergamon, Regne Unit—, *Language Problems & Language Planning*).

També ha contribuït en la redacció de capítols de diversos llibres: *Noves aproximacions a la fonologia i la morfologia del català* (Lloret i Pons, IIFV, 2011), *Curs de perfeccionament de llenguatge oral per a professionals dels mitjans de comunicació, Llengua i literatura catalana i la seva didàctica, Quadern per a la didàctica de la llengua Estel d'Or, Estudis en homenatge a Arthur Terry, Estudis en honor de Joan Veny i Material lingüístic en català per a exploracions logaudiomètriques*.

És així mateix autor d'estudis, traduccions i edicions de caràcter literari. Va obtenir el Premi de la Crítica Serra d'Or 2002 per la traducció al català del *Llibre del desassossec*, de Fernando Pessoa.

D'altra banda, ha fet nombroses conferències i contribucions a congressos. Darre-rament ha col·laborat en els treballs de la Secció Filològica en el seu àmbit d'especialitat

(gramàtica, fonètica i fonologia). Tant pels seus mèrits acadèmics com per les responsabilitats que exerceix a la Universitat de les Illes Balears, que —com saben els membres de l'IEC— té la funció estatutària d'institució consultiva del Govern de les Balears en matèria de llengua, la Secció Filològica el considera un candidat especialment adequat, i més en els moments actuals, en què és imprescindible comptar amb representants acadèmics que defensin públicament una gestió sociopolítica adequada de la llengua catalana a les Balears, en estreta relació amb l'Institut d'Estudis Catalans, com ha fet el professor Nicolau Dols en aquests darrers anys.

Us demanem, per tant, el vostre vot favorable per a aquest candidat. Els interessats poden consultar a la Secretaria General el seu currículum complet i les publicacions que ha fet arribar a l'Institut.

Text llegit pel senyor Isidor Marí i Mayans en el Ple del dia 17 de març de 2014

Membres corresponents

José Enrique Gargallo Gil

Un dels perfils de la Secció Filològica que quedava pendent d'assignació era el de lingüística o filologia romànica. Creiem que la persona que reuneix les condicions idònies per a cobrir aquesta plaça és José Enrique Gargallo Gil. Nascut a Puebla de Arenoso (Alt Millars) el 1960, es forma a la Universitat de Barcelona i va esdevenir-ne professor de lingüística romànica, disciplina que professa amb eficàcia i entusiasme des de fa més de trenta anys.

Gargallo és especialista en dialectologia en els àmbits fronterers de la península Ibèrica, coneix a fons els parlars «xurros», ha estudiat la frontera catalanoaragonesa, ha